

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Μαρούσι 1-8-2024

Αρ. Πρωτ. 89058/Φ1

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
E-mail : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210 3443265
SI

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κ.
-Κωνσταντίνο Χήτα
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση στην Ερώτηση με αριθμ. πρωτ.: 5471/28-6-2024»

Σε απάντηση του ανωτέρω Μέσου Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Στις διατάξεις των παρ.1 και 2 του άρθρου 13 του Ν.1566/1985 (Α' 167) ορίζεται ότι για το μόνιμο διορισμό ή την πρόσληψη προσωρινών αναπληρωτών σε θέση εκπαιδευτικού κλάδου ΠΕ70-Δασκάλων σε σχολεία Α/θμιας Εκπ/σης απαιτείται: α) πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος ΑΕΙ κατεύθυνσης Δασκάλων ή β) πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας ή γ) πτυχίο του ιεροδιδασκαλείου Βελλάς Ιωαννίνων ή της Ανώτερης Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης (μέχρι την 1-7-1991) ή δ) ισότιμο και αντίστοιχο πτυχίο σχολής της αλλοδαπής¹.

Επίσης, στις διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 13 του προαναφερόμενου Ν.1566/1985 ορίζεται ρητώς ότι μετά τη συμπλήρωση τριετίας από την οριστική διακοπή της λειτουργίας των Παιδαγωγικών Ακαδημιών (2/ετους φοιτήσεως) για την υποβολή αίτησης

¹ Στις διατάξεις του άρθρου 159 του Ν. 5094/2024 (Α' 39) ορίζεται ότι «Για την ένταξη στους κλάδους εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης πτυχιούχων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, οι οποίοι δεν έχουν απολυτήριο ελληνικού εξατάξιου γυμνασίου ή λυκείου ή ισότιμου ελληνικού σχολείου ή πτυχίο ή μεταπτυχιακό τίτλο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής ή πανεπιστημίου της Κυπριακής Δημοκρατίας από πρόγραμμα σπουδών στην ελληνική γλώσσα, απαιτείται πιστοποιητικό ελληνομάθειας, το οποίο χορηγείται από το Κέντρο της Ελληνικής Γλώσσας (επίπεδο Γ).» και ενώ στις διατάξεις του άρθρου 201 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: «Οι βεβαιώσεις του άρθρου 159 της επιτροπής του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού για την πλήρη γνώση και άνετη χρήση της ελληνικής γλώσσας και γνώση της ελληνικής Ιστορίας που έχουν εκδοθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος εξακολουθούν να γίνονται δεκτές ως πιστοποιητικό ελληνομάθειας».

διορισμού σε θέση δασκάλου απαιτείται αποκλειστικά πτυχίο παιδαγωγικού τμήματος ΑΕΙ κατεύθυνσης Δασκάλων της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής.

Οι Παιδαγωγικές Ακαδημίες και οι Σχολές Νηπιαγωγών (2/ετούς φοιτήσεως) έπαυσαν να υφίστανται υπό οποιαδήποτε έννοια από την 1-7-1991 [άρθρο 1 παρ.1 του Π.Δ.24/1991 (Α' 9)]. Οι πτυχιούχοι των Παιδαγωγικών Ακαδημιών μπορούν πλέον να συμμετέχουν στις διαδικασίες διορισμού ή πρόσληψης μόνον εφόσον κατέχουν επιπλέον και το πτυχίο του Π.Δ.130 (Α' 52)-(πτυχίο εξομοίωσης, με αυτά της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, κατόπιν παρακολούθησης συγκεκριμένου προγράμματος σπουδών, του οποίου η οργάνωση και λειτουργία ρυθμίζεται από τα οικεία Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης ΑΕΙ και στα οποία μπορούν να φοιτήσουν είτε εν ενεργεία εκπαιδευτικοί της Α/θμιας Εκπ/σης, είτε υποψήφιοι για διορισμό ή πρόσληψη).²

Σημειώνεται, ακόμη, ότι στις διατάξεις της παρ.5 του άρθρου 62 του Ν.1946/1991 (Α' 69) ορίζεται ότι από το ακαδημαϊκό έτος 1990-1991 οι καταργημένες εκκλησιαστικές παιδαγωγικές Ακαδημίες Θεσσαλονίκης και Βελλάς Ιωαννίνων, μπορεί να λειτουργήσουν ως Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές Θεσσαλονίκης και Βελλάς Ιωαννίνων ενώ στις διατάξεις της παρ.4 του άρθρου 17 του Ν.3432/2006 (Α' 14) ορίζεται ρητώς ότι το πτυχίο των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών δεν παρέχει δικαίωμα διορισμού στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Δημόσια Εκπαίδευση και οι απόφοιτοι των εν λόγω Εκκλησιαστικών Ακαδημιών προσλαμβάνονται αποκλειστικώς στις υπηρεσίες της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ελλάδας.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι κάτοχοι πτυχίου της Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης μετά το έτος 1991 δεν έχουν δικαίωμα διορισμού ή πρόσληψης στην Α/θμια και Β/θμια Εκπ/ση.

Επίσης, σύμφωνα με την αριθμ. 118/2006 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Τμήμα Η') της ημεδαπής, οι κάτοχοι πτυχίων του Ιεροδιδασκαλείου Βελλάς Ιωαννίνων και της Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης μετά το έτος 1991 δεν έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν στη διαδικασία του Π.Δ.130/1990 (εξομοίωση), διότι ο τίτλος τους είναι πτυχίο «περί την Θεολογία» και όχι πτυχίο παιδαγωγικής ακαδημίας, τυχόν, δε, εγγραφή κάποιου με το πτυχίο αυτό στο πρόγραμμα εξομοίωσης είναι παράνομη και πρέπει να ανακληθεί.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω επισημαίνεται ότι οι απόφοιτοι της Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης (ΑΕΣΘ) και του Ιεροδιδασκαλείου Βελλάς Ιωαννίνων μετά το έτος 1991 ουδεμία δυνατότητα μόνιμου διορισμού ή πρόσληψη ως αναπληρωτών έχουν στη δημόσια εκπ/ση της ημεδαπής και ως εκ τούτου οι αιτήσεις τους δεν γίνονται δεκτές για συμμετοχή στις προαναφερόμενες διαδικασίες.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις του Ν.4589/2019 (Α' 13)-(ΚΕΦ. Ε'-άρθρα 53 ως 67), επανακαθορίστηκε το νομικό πλαίσιο μόνιμων διορισμών και προσλήψεων προσωρινών αναπληρωτών και αρμόδιος φορέας υλοποίησης της διαδικασίας κατάρτισης των αξιολογικών πινάκων κατάταξης έχει οριστεί η Ανεξάρτητη Αρχή του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ), η οποία ήδη έχει προβεί στην έκδοση μεταξύ άλλων, των προκηρύξεων με αριθμ. 3ΕΑ/2022 για την ΕΑΕ και 1ΓΕ/2023 για τη γενική

² Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Π.Δ.130/1990, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος εξομοίωσης χορηγείται σε κάθε απόφοιτο πτυχίο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης.

εκπ/ση, καθώς και των σχετικών τελικών των οικείων κλάδων απ' όπου διορίζονται και προσλαμβάνονται οι εκπαιδευτικοί κλάδων ΠΕ70-71 Δασκάλων ΕΑΕ και ΠΕ70-Δασκάλων.

Επισημαίνεται, ακόμη, ότι αφενός ότι στις διατάξεις της περ. α' της παρ.4 του άρθρου 61 του Ν.4589/2019, ορίζεται ότι: «Για την κατάταξη των υποψηφίων τα αξιολογικούς πίνακες, σύμφωνα με τα κριτήρια των προηγούμενων άρθρων: α) Ως πτυχίο Α.Ε.Ι. νοείται το πτυχίο ιδρύματος του πανεπιστημιακού ή του τεχνολογικού τομέα ανώτατης εκπαίδευσης. ...» και αφετέρου ότι στο Κεφ.Β'-ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ των ως άνω Προκηρύξεων, στο οποίο ορίζονται τα τυπικά προσόντα ένταξης και κατάταξης στους αξιολογικούς πίνακες, κατά κλάδο και ειδικότητα, και κατά συνέπεια τα προσόντα διορισμού και πρόσληψης ως αναπληρωτών, για τους ως άνω κλάδους αναφέρεται ότι απαιτείται:

«Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος κατεύθυνσης Δασκάλων ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο ή ακαδημαϊκά ισοδύναμο τίτλο χωρών της Ε.Ε. ή Πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας ή του Ιεροδιδασκαλείου Βελλάς Ιωαννίνων έως 1.7.1991 ή της Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης έως 1.7.1991 ή ισότιμο και αντίστοιχο ή ακαδημαϊκά ισοδύναμο τίτλο χωρών της Ε.Ε., συνοδευόμενο, υποχρεωτικά σε κάθε περίπτωση, από το απαιτούμενο πτυχίο εξομοίωσης του π.δ. 130/1990 (Α' 52) ή Πτυχίο της Ειδικής Παιδαγωγικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης (Ε.Π.Α.Θ.) συνοδευόμενο υποχρεωτικά από το απαιτούμενο πτυχίο εξομοίωσης του άρθρου 15 του ν. 4283/2014 (Α' 189) από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (Π.Τ.Δ.Ε.) του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.)...».

Επομένως, βάσει των προαναφερόμενων προκηρύξεων, ουδεμία δυνατότητα συμμετοχής έχει χορηγηθεί στους εκπαιδευτικούς-αποφοίτους του Ιεροδιδασκαλείου Βελλάς Ιωαννίνων ή της Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης μετά την 1.7.1991.

Επισημαίνεται, ακόμη, ότι με μια σειρά Αποφάσεων τόσο του ΔΕΑ (ενδεικτικά οι αριθμ. 1393/2004, 1707/2003, 68/2005, 1918/2005, 1919/2005, 3193/2005, 779/2007, 2193/2008, 99/2009, 100/2009, 1693/2013), όσο και του ΣτΕ (ενδεικτικά οι αριθμ. 631/2010, 632/2010, 633/2010, 1786/2012, 2457/2012, 376/2013), τα αρμόδια δικαστικά όργανα έχουν αποφανθεί αρνητικά επί της δυνατότητας διορισμού/πρόσληψης στην Α/θμια Εκπ/ση των αποφοίτων της Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης και του Ιεροδιδασκαλείου Βελλάς Ιωαννίνων μετά το έτος 1991 λόγω έλλειψης τυπικών προσόντων και ειδικότερα του απαραίτητου τίτλου σπουδών. Για την καλύτερη ενημέρωσή σας επί του ζητήματος θέτουμε υπόψη σας μέρος του σκεπτικού της αριθμ. 1786/2012 Απόφασης του ΣτΕ:

«8. Επειδή, εξάλλου, με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 1238/1982 (φ. Α' 35) καταργήθηκαν τα άρθρα 4, 6 και 7 του ν.δ. 3885/1958 «Περί Ιδρύσεως Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής εν Θεσσαλονίκη» (φ. Α' 184), τα οποία ρύθμιζαν ζητήματα διορισμού αποφοίτων της εν λόγω Σχολής ως δημοδιδασκάλων, ενώ με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου αντικαταστάθηκε το άρθρο 5 του ως άνω ν.δ. 3885/1958 ως εξής: «Το πτυχίο που παρέχει η Εκκλησιαστική Παιδαγωγική Ακαδημία Θεσσαλονίκης (τέως Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή Θεσ/κης) είναι ισότιμο με πτυχία που παρέχουν οι υπόλοιπες παιδαγωγικές Ακαδημίες του Κράτους για το διορισμό των αποφοίτων ως δημοδιδασκάλων και για κάθε άλλη συνέπεια». Ακολούθως, όμως, με τα άρθρα 13 παρ. 2

και 3 και 69 παρ. 3 εδ. α' του ν. 1566/1985 (φ. Α' 167) ορίσθηκαν, αντιστοίχως, τα ακόλουθα: «2. Για το διορισμό σε θέση δασκάλου με τον εισαγωγικό βαθμό απαιτείται πτυχίο παιδαγωγικού τμήματος Α.Ε.Ι. κατεύθυνσης δασκάλων ή παιδαγωγικής ακαδημίας ή του ιεροδιδασκαλείου Βέλλας Ιωαννίνων ή της ανώτερης εκκλησιαστικής σχολής Θεσσαλονίκης ή ισότιμο πτυχίο σχολής της αλλοδαπής και απολυτήριο εξατάξιου γυμνασίου ή λυκείου. ... 3. Μετά τη συμπλήρωση τριετίας από την οριστική διακοπή λειτουργίας των παιδαγωγικών ακαδημιών, για την υποβολή αίτησης διορισμού δασκάλου απαιτείται αποκλειστικά πτυχίο παιδαγωγικού τμήματος Α.Ε.Ι. κατεύθυνσης δασκάλων της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής. ...» και «3. α) Στην εκκλησιαστική παιδαγωγική ακαδημία Θεσσαλονίκης εγγράφονται για τελευταία φορά σπουδαστές ως πρωτοετείς κατά το ακαδημαϊκό έτος 1985-1986 και στην εκκλησιαστική παιδαγωγική ακαδημία Βελλάς κατά το ακαδημαϊκό έτος 1987-1988. Οι παραπάνω εκπαιδευτικές μονάδες παύουν να λειτουργούν από το ακαδημαϊκό έτος 1989-1990 ως παιδαγωγικές ακαδημίες και θα λειτουργήσουν ως ανώτερες εκκλησιαστικές σχολές (όπως το εδ. α' του άρθρου 69 τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 παρ. 5 του ν. 1674/1986, φ. Α' 167). β) ... γ) Τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των παραπάνω εκπαιδευτικών μονάδων ως ανώτερων εκκλησιαστικών σχολών θα ρυθμιστούν με το νόμο για την εκκλησιαστική εκπαίδευση που θα εκδοθεί». Περαιτέρω, με το άρθρο 1 του π.δ. 24/1991 (φ. Α' 9), που εκδόθηκε δυνάμει της εξουσιοδοτικής διατάξεως του άρθρου 46 παρ. 2 του ν. 1268/1982 (φ. Α' 87), παρατάθηκε η λειτουργία ορισμένων παιδαγωγικών ακαδημιών μέχρι τις 30.6.1991 και ορίσθηκε ότι οι παιδαγωγικές αυτές ακαδημίες παύουν να υφίστανται από 1.7.1991. Στη συνέχεια, με το άρθρο 62 του ν. 1946/1991 (φ. Α' 69) κυρώθηκε και απέκτησε ισχύ νόμου η υπ' αριθμ. Α2/253/19.3.1990 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων περί λειτουργίας των ανώτερων εκκλησιαστικών σχολών (φ. Β' 248), η οποία αφού αναφέρει στο προοίμιό της την πιο πάνω ρύθμιση του άρθρου 69 παρ. 3 του ν. 1566/1985, ορίσθηκαν τα ακόλουθα: «Από το ακαδημαϊκό έτος 1990-1991, οι καταργημένες εκκλησιαστικές παιδαγωγικές Ακαδημίες Θεσσαλονίκης και Βελλάς, μπορεί να λειτουργήσουν ως Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές, Θεσσαλονίκης και Βελλάς, αντιστοίχως. Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους, και μέχρι την έναρξη ισχύος του ειδικού νόμου για την εκκλησιαστική εκπαίδευση, οι σχολές αυτές διέπονται για όλα τα ζητήματα από τις αντίστοιχες διατάξεις, που εφαρμόζονται για την Ανώτερη Εκκλησιαστική Σχολή Αθηνών. Για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών των σχολών αυτών, η οργανική σύνθεση του εκπαιδευτικού προσωπικού, των οποίων είναι αντίστοιχη της Ανώτερης Εκκλησιαστικής Σχολής Αθηνών, θα διατεθούν με απόφαση του ΥΠΕΠΘ, ειδικοί Πάρεδροι του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου του Π.Δ/τος 468/1989. ...

9. Επειδή, κατά την έννοια των προπαρατεθεισών στην σκέψη 8 της παρούσας αποφάσεως διατάξεων δεν είναι δυνατός ο διορισμός σε θέση δασκάλου με βασικό πτυχίο αυτό που χορηγεί η Ανώτερη Εκκλησιαστική Σχολή Θεσσαλονίκης μετά το έτος 1991, ήτοι ως ανώτερη εκκλησιαστική σχολή μετά την κατάργησή της ως παιδαγωγικής ακαδημίας (ΣΤΕ 631-33/2010).....

11. Επειδή, οι εκκαλούντες προέβαλαν με το δικόγραφο της αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του δικάσαντος Διοικητικού Εφετείου ότι η Ανώτερη Εκκλησιαστική Σχολή Θεσσαλονίκης, η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ιδρυτικού αυτής ν.δ/τος 3885/1958, παρείχε στους αποφοίτους της το δικαίωμα διορισμού αυτών ως ιερέων και δασκάλων, το οποίο (δικαίωμα) διατηρήθηκε και μετά την μετονομασία της, με το π.δ. 1027/1977, σε Εκκλησιαστική Παιδαγωγική Ακαδημία Θεσσαλονίκης, επανήλθε, με το άρθρο 69 παρ. 3 εδ. α' του ν. 1566/1985, στο προγενέστερο καθεστώς του ν.δ/τος 3885/1958,

λειτουργούσα ως Ανώτερη Εκκλησιαστική Σχολή, με αποτέλεσμα, ως εκ της μη καταργήσεως του άρθρου 4 του ν.δ/τος 3385/1958 και σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 2 του ν. 1566/1985, οι απόφοιτοι της Ανώτερης Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης να διορίζονται νομίμως σε μόνιμες θέσεις δασκάλων και ως αναπληρωτές δάσκαλοι. Το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο, αφού απέρριψε τον ανωτέρω λόγο ακυρώσεως ως αβάσιμο, με την αιτιολογία ότι «σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 62 του ν. 1946/1991, οι καταργημένες από το ακαδημαϊκό έτος 1990-1991 Εκκλησιαστικές Παιδαγωγικές Ακαδημίες Θεσσαλονίκης και Βελλάς μπορεί να λειτουργήσουν μόνον ως Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές Θεσσαλονίκης και Βελλάς, αντίστοιχα» και, επικουρικώς, με την αιτιολογία ότι «σύμφωνα με το π.δ. 447/1989, έπαυσε η λειτουργία όλων των Παιδαγωγικών Ακαδημιών», έκρινε, εν συνεχεία, ότι, εφόσον οι (αιτούντες και) ήδη εκκαλούντες αποφοίτησαν από την Εκκλησιαστική Σχολή Θεσσαλονίκης μετά το έτος 1991, αφότου, δηλαδή η Σχολή αυτή είχε παύσει να λειτουργεί ως Εκκλησιαστική Παιδαγωγική Ακαδημία, αλλά ως αμιγής Ανώτερη Εκκλησιαστική Σχολή Θεσσαλονίκης, και σύμφωνα με τα πτυχία τους φοίτησαν στην Σχολή αυτή επί μία τριετία «σπουδάζοντες περί την Θεολογίαν», μη νομίμως διορίσθηκαν ως προσωρινοί αναπληρωτές δάσκαλοι για το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 και, ως εκ τούτου, νομίμως ανακλήθηκαν οι υπουργικές αποφάσεις διορισμού τους, κατά τα προεκτεθέντα.

12. Επειδή, με την υπό κρίση έφεση προβάλλεται ότι εσφαλμένα το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο έκρινε ότι η Ανώτερη Εκκλησιαστική Σχολή Θεσσαλονίκης απώλεσε τον παιδαγωγικό της χαρακτήρα, καθόσον α) ουδέποτε ολοκληρώθηκε η μετατροπή της Ανώτερης Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης σε αμιγώς εκκλησιαστική σχολή, υπό την έννοια της διαμόρφωσης νέου θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της Σχολής αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 69 παρ. 3 περ. γ' του ν. 1566/1985, το οποίο συνέδεσε την παύση του παιδαγωγικού χαρακτήρα της Σχολής αυτής με την έκδοση του νόμου για την εκκλησιαστική εκπαίδευση, σε κάθε δε περίπτωση, η εν λόγω μετατροπή επήλθε με την έκδοση του Κανονισμού σπουδών και του Κανονισμού λειτουργίας των οικοτροφείων των Ανωτέρων Εκκλησιαστικών Σχολών (π.δ. 73/2001, φ. Α' 64), β) η μεταβατική παραπομπή, διά του άρθρου 62 του ν. 1946/1991, στις διατάξεις που εφαρμόζονται για την Ανώτερη Εκκλησιαστική Σχολή Αθηνών (π.δ. 1027/1977) δεν αποστέρησε την Ανώτερη Εκκλησιαστική Σχολή Θεσσαλονίκης από τον παιδαγωγικό της χαρακτήρα και γ) τόσο το π.δ. 447/1989 όσο και αυτά που επακολούθησαν και παράτειναν για ορισμένα εξάμηνα την λειτουργία των καταργηθεισών παιδαγωγικών ακαδημιών δεν αναφέρονται στις Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές. Ο λόγος αυτός είναι, κατά το πρώτο και δεύτερο αυτού σκέλος, απορριπτέος ως αβάσιμος. Και τούτο διότι, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στις σκέψεις 8 και 9 της παρούσας αποφάσεως, η Ανώτερη Εκκλησιαστική Σχολή Θεσσαλονίκης απώλεσε μετά το έτος 1991 τον χαρακτήρα της ως παιδαγωγικής ακαδημίας και λειτουργεί, έκτοτε, ως αμιγής εκκλησιαστική σχολή, η δε επιφύλαξη που περιέχεται στο άρθρο 69 παρ. 3 εδ. γ' του ν. 1566/1985 για την ρύθμιση των θεμάτων που αναφέρονται στην οργάνωση και λειτουργία της εν λόγω Σχολής ως ανώτερης εκκλησιαστικής σχολής με την έκδοση ειδικού νόμου για την εκκλησιαστική εκπαίδευση, δεν εξάρτησε την κατάργηση της Ανώτερης Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης ως παιδαγωγικής ακαδημίας από την έκδοση του ειδικού αυτού νόμου, ενόψει μάλιστα και της ρητής δια του άρθρου 62 του ν. 1946/1991 παραπομπής στις διατάξεις που εφαρμόζονται για την Ανώτερη Εκκλησιαστική Σχολή Αθηνών μέχρι την έναρξη ισχύος του ειδικού αυτού νόμου. Εξάλλου, ο ανωτέρω λόγος ακυρώσεως και αληθής υποτιθέμενος, κατά το τρίτο αυτού σκέλος, είναι απορριπτέος ως αλυσιτελώς προβαλλόμενος, καθόσον η κατάργηση της Ανώτερης Εκκλησιαστικής Σχολής ως

παιδαγωγικής ακαδημίας και η λειτουργία της ως αμιγούς εκκλησιαστικής σχολής από το έτος 1991 επήλθε, πάντως, με τις διατάξεις των άρθρων 69 παρ. 3 περ. α' του ν. 1566/1985 και 62 του ν. 1946/1991, στις οποίες, ορθώς, στήριξε την κρίση του το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο.

13. Επειδή, περαιτέρω, προβάλλεται, καθ' ερμηνεία του σχετικού λόγου εφέσεως, ότι η κατάργηση με τις παρατεθείσες στην σκέψη 8 της παρούσας αποφάσεως διατάξεις του παιδαγωγικού χαρακτήρα της Ανώτερης Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης και των συναγομένων σχετικώς επαγγελματικών δικαιωμάτων που υφίσταντο ήδη από το έτος 1958, δηλαδή της δυνατότητας διορισμού των αποφοίτων της Σχολής αυτής ως δασκάλων, όπως δέχθηκε και το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο, αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 7 του Συντάγματος, σύμφωνα με τις οποίες η πολιτεία διασφαλίζει στους αποφοίτους των κρατικών ανώτερων σχολών επαγγελματικά δικαιώματα, τα οποία, εάν δεν υφίστανται, οφείλει να τα θεσμοθετήσει, εάν δε υφίστανται, δεν μπορεί να τα καταργήσει, χωρίς να τα αντικαταστήσει με επαγγελματικά δικαιώματα που προσάδουν προς το πρόγραμμα σπουδών και τις παρεχόμενες από τις σχολές αυτές γνώσεις. Στην προκείμενη, όμως, περίπτωση, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς των εκκαλούντων, οι απόφοιτοι της Ανώτερης Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης δεν δύναται να διορισθούν ούτε ως εκπαιδευτικοί ούτε ως θεολόγοι, με αποτέλεσμα να μην παρέχεται σε αυτούς κανένα επαγγελματικό δικαίωμα. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Και τούτο διότι, ανεξαρτήτως του ότι η εν λόγω Σχολή ουδέποτε παρείχε στους αποφοίτους της το δικαίωμα διορισμού ως θεολόγων, από τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 7 του Συντάγματος δεν συνάγεται ότι απαγορεύεται η μεταβολή του χαρακτήρα μίας ανώτερης σχολής και η συνακόλουθη μεταβολή, μείωση ή κατάργηση των επαγγελματικών δικαιωμάτων που συνδέονται με τον αρχικό της χαρακτήρα. Συνεπώς, νομίμως μεταβλήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 69 παρ. 3 εδ. α' του ν. 1566/1985 ο χαρακτήρας της Ανώτερης Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης από εκκλησιαστική παιδαγωγική ακαδημία σε αμιγή εκκλησιαστική σχολή και καταργήθηκε το τμήμα εκείνο των επαγγελματικών δικαιωμάτων που απέρρεαν από τον αρχικό της χαρακτήρα και ως παιδαγωγικής ακαδημίας (βλ. ΣτΕ 1102/2008, πρβλ. ΣτΕ 4813/1995, πρβλ. επίσης ΣτΕ 576/1981 Ολ., 229/1991, 2287/2001 Ολ., 2722/2003, 211/2006, 678/2005 Ολ., 1318, 3088/2009, 3066/2010)

15. Επειδή, με την υπό κρίση έφεση προβάλλεται ότι εσφαλμένα το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο απέρριψε σιγή, κατά τα προεκτεθέντα, τον ανωτέρω λόγο ακυρώσεως, διότι Ο λόγος αυτός, εφέσεως ανεξαρτήτως του εάν προβάλλεται παραδεκτώς, κατά το μέρος που στηρίζεται σε στοιχεία προσκομιζόμενα το πρώτον στην κατ' έφεση δίκη και μεταγενέστερα τόσο των ανακλητικών (των διορισμών των εκκαλούντων) υπουργικών αποφάσεων, οι οποίες προσεβλήθησαν με την αίτηση ακυρώσεως των τελευταίων, όσο και της εκκαλουμένης αποφάσεως και, πάντως, μη ικανών να κλονίσουν την αιτιολογική βάση των ανακλητικών αυτών υπουργικών αποφάσεων και κατ' επέκταση την επ' αυτών κρίση του δικάσαντος Διοικητικού Εφετείου (ΣτΕ 2086, 3255/2002, 3532/2003, 3731/2006), είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Και τούτο διότι, λαμβάνοντας υπόψη 1) ότι η μακροχρόνια διατήρηση της ισχύος ενός ευνοϊκού για ορισμένη κατηγορία προσώπων νομοθετικού καθεστώτος δεν αποτελεί, κατά το Σύνταγμα, πρόσκομμα για τη μεταβολή του, δεδομένου ότι ο συνταγματικός νομοθέτης, όπου θέλησε να θεσπίσει περιορισμούς στο περιεχόμενο της ρυθμιστικής δράσης του κοινού νομοθέτη εκφράστηκε ρητά και ειδικά (άρθρο 78 παρ. 2 του Συντάγματος) και, συνεπώς, ένας γενικός περιορισμός της νομοθετικής λειτουργίας που θα στηριζόταν σε μόνο το επισφαλές κριτήριο του ευνοϊκού

για ορισμένη κατηγορία προσώπων χαρακτηρά μιας υφιστάμενης ρύθμισης θα κατέληγε, ενόψει της ευρύτητάς του, στη διαιώνισή της και θα οδηγούσε στην παράλυση της δράσης του νομοθέτη και τη ματαίωση της, κατά το Σύνταγμα, αποστολής του να ρυθμίσει τις έννομες σχέσεις σύμφωνα με τις επιταγές του δημόσιου συμφέροντος, όπως διαμορφώνονται από τις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες (ΣτΕ 7/1997 7μ., 12/1999 7μ., 2347, 2705/2000, 3675/2001, 1466/2003, 1434/2005), και 2) ότι ο κοινός νομοθέτης δεν κωλύεται από την συνταγματική αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης να εισάγει ρυθμίσεις διαφορετικές από αυτές που ίσχυαν στο παρελθόν και προς τις οποίες έχουν προσαρμοσθεί και αποβλέψει οι διοικούμενοι, έστω και αν θίγονται υφιστάμενα, δικαιώματα ή συμφέροντα αυτών, αρκεί η επιχειρούμενη ρύθμιση να χωρεί κατά τρόπο γενικό, απρόσωπο και αντικειμενικό (ΣτΕ 2824/2002 Ολ., 1842/2008), νομίμως και κατά τρόπο σύμφωνο προς τις αρχές της προστατευόμενης εμπιστοσύνης και της χρηστής διοίκησης θεσπίσθηκε με το ν. 1566/1985 νέο σύστημα στελέχωσης της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με δασκάλους πτυχιούχους των τετραετούς φοίτησης παιδαγωγικών τμημάτων των Πανεπιστημίων και τέθηκαν οι προπαρατεθείσες μεταβατικές διατάξεις για τις υφιστάμενες τότε παιδαγωγικές ακαδημίες και την Ανώτερη Εκκλησιαστική Σχολή Θεσσαλονίκης. Επομένως, αφενός μεν οι νέες πάγιες ρυθμίσεις εξυπηρετούσαν, κατά το νομοθέτη, ιδιαίτερα σημαντικό σκοπό δημοσίου συμφέροντος, αφετέρου δε οι ενδιαφερόμενοι, όπως και οι εκκαλούντες, μπορούσαν να γνωρίζουν τα δικαιώματα που θα τους παρείχε το πτυχίο της Ανώτερης Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης, ήδη πριν από την εισαγωγή τους σε αυτή (ΣτΕ 632-33/2010). Εξάλλου, οι ως άνω αρχές δεν έχουν την έννοια ότι ενδεχόμενη εσφαλμένη ερμηνεία των προπαρατεθεισών μεταβατικών διατάξεων από την Διοίκηση, κατά το πρώτο διάστημα της εφαρμογής τους, δημιουργεί υποχρέωση της τελευταίας να εξακολουθεί πάντοτε να τις ερμηνεύει και να τις εφαρμόζει κατά τον ίδιο εσφαλμένο τρόπο, πολύ δε περισσότερο δεν γεννάται τέτοια δέσμευση για την Διοίκηση όταν η αλλαγή της στάσεώς της γίνεται εντός ευλόγου χρόνου (ΣτΕ 632-633/2010).»

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΖΕΤΤΑ Μ. ΜΑΚΡΗ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού κ. Ζ. Μακρή
3. Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα
4. Δ/νση Διορισμών-Προσλήψεων
5. Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων